

Kohēzijas politikas ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas perioda investīciju vadības riski un to mazināšanas pasākumi un izpilde

Nr. p.k.	Identificētais risks	Risku mazināšanā veicamie pasākumi	Risku mazināšanas veicamo pasākumu izpildes termiņš	Risku mazināšanas pasākumu izpildē paveiktais
1.	Liels grozījumu skaits nacionāla līmeņa ES fondu plānošanas dokumentos	<p>Lai reaģētu uz izmaiņām nozares politikā un atbilstoši nodrošinātu grozījumus plānošanas dokumentos, jaunu kontroles pasākumu ieviešana nav nepieciešama un vidēji augstais risks 2018. gadā pastiprināti tiek uzraudzīts ar jau ieviestajiem pasākumiem:</p> <p>1) ES fondu vadošā iestāde (turpmāk – vadošā iestāde) rūpīgi izvērtē katru priekšlikumu grozījumu veikšanai, kā arī nepieciešamības gadījumā konsultējas ar Eiropas Komisiju (turpmāk – EK) pārstāvjiem par potenciālajiem grozījumiem plānošanas dokumentos.</p>	2018. gada 31. decembris	<p style="text-align: center;">Statuss: Procesā Ieviesto pasākumu īstenošanā paveiktais:</p> <p>2017. gada 29. decembrī ES fondu Uzraudzības komitejas rakstiskās procedūras ietvaros tika uzsākts darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" (turpmāk – DP) grozījumu Nr.3 saskaņošanas process, kas noslēdzās 2018. gada 25. janvārī, attiecīgi ļaujot uzsākt tālāku DP grozījumu virzību izskatīšanai Ministru kabinetā (turpmāk – MK). Ar Ministru kabineta 2018. gada 26. februāra rīkojumu Nr. 69 "Grozījumi Eiropas Savienības struktūrfondu un</p>

Nr. p.k.	Identificētais risks	Risku mazināšanā veicamie pasākumi	Risku mazināšanas veicamo pasākumu izpildes termiņš	Risku mazināšanas pasākumu izpildē paveiktais
		2) Kopā ar nozaru ministrijām vienmēr tiek analizēti alternatīvi risinājumi, kas neietver nepieciešamību veikt grozījumus nacionālā līmeņa ES fondu plānošanas dokumentos.		Kohēzijas fonda 2014. – 2020. gada plānošanas perioda darbības programmā “Izaugsme un nodarbinātība” ¹ apstiprinātie DP grozījumi ¹ 2018. gada 27. martā oficiāli iesniegti saskaņošanai EK. Grozījumi galvenokārt paredz noteikto 2018. gada snieguma ietvara mērķu samazināšanu, lai nezaudētu snieguma rezervi (īpaši veselības un sociālās iekļaušanas jomās).
2.	Finanšu rādītāju nesasniegšana	1) Maksājumu un rādītāju mērķu apstiprināšana MK, kā arī regulāru ziņojumu gatavošana par investīciju ieviešanas progresu;	2018. gada 31. decembris	<p align="center">Statuss: Procesā</p> <p>Ieviesto pasākumu īstenošanā paveiktais²:</p> <p>1) Saskaņā ar MK 2018. gada 13. marta protokola Nr. 15 30.§ 2. punktu izskatīti investīciju ieviešanas plāni³, kā arī ir akceptēts detalizēts priekšlikums divu finanšu disciplīnu ieviešanai, sākot ar 2018. gada 1. septembri:</p> <ul style="list-style-type: none"> – projekta izdevumu <u>attiecināmības termiņu</u> var pagarināt kopumā uz laiku līdz sešiem mēnešiem visā projekta īstenošanas laikā, skaitot no normas spēkā stāšanās brīža; – Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (turpmāk – CFLA) projektam apstiprināto <u>ES fondu un valsts budžeta līdzfinansējumu samazina par gada plāna novirzi virs 25 %.</u> <p>2) Vadošā iestāde sadarbībā ar CFLA un atbildīgajām iestādēm (nozaru ministrijas) ik mēnesi turpina veikt investīciju ieviešanas plānu</p>

¹ Pieejami ES fondu tīmekļa vietnē: <http://www.esfondi.lv/planosanas-dokumenti>

² Līdz 2017.gada beigām paveikto skatīt iepriekšējos ziņojumos: ES fondu tīmekļa vietnē <http://www.esfondi.lv/zinojumi-par-es-fondu-istenosanu-1>

³ Pieejami ES fondu tīmekļa vietnē: <http://www.esfondi.lv/2018.gads> un <http://www.esfondi.lv/raditaju-plani-un-sasnietas-vertibas>

Nr. p.k.	Identificētais risks	Risku mazināšanā veicamie pasākumi	Risku mazināšanas veicamo pasākumu izpildes termiņš	Risku mazināšanas pasākumu izpildē paveiktais
				<p>izpildes statusa analīzi⁴. Dati par neizpildēm, kā arī aktuālā informācija par ES fondu ieviešanas progresu, sniedzot novērtējumu par riskiem un priekšlikumus rīcībai ar mērķi Latvijā pilnvērtīgi izmantot ES atbalsta finansējuma sniegtās investīciju iespējas, tiek iekļauta regulārajās ikmēneša un pusgada ziņojumos MK⁵.</p> <p>3) Vadošā iestāde sadarbībā ar atbildīgajām iestādēm ik mēnesi pastiprināti uzrauga lielos projektus to sagatavošanas un ieviešanas posmos, regulāri sekojot līdzī finansējuma saņēmēju sniegtajām atskaitēm par projektu ietvaros izstrādāto rīcības plānu izpildes statusu, piedaloties visu iesaistīto pušu rīcības sanāksmēs, uzraugot maksājumu mērķus un rādītājus, regulāri informējot par izpildi MK reizi mēnesī un pusgadā vai pēc nepieciešamības biežāk, ja konstatēti riski.</p> <p>4) Finanšu ministrija kā vadošā iestāde turpina sekot līdzī (1) rīcības plānam⁶, kas tika izstrādāts, balstoties uz atbildīgo iestāžu 2017. gada novembrī iesniegtajiem ziņojumiem⁷, (2) atbildīgo iestāžu un sadarbības iestādes ziņojumos par</p>

⁴ Maksājumu un projektu iesniegšanas plāni un izpildes ir pieejamas ES fondu tīmekļa vietnē: <http://www.esfondi.lv/2018.gads>

⁵ Ziņojumi ir pieejami ES fondu tīmekļa vietnē: <http://www.esfondi.lv/zinojumi-par-es-fondu-istenosanu-1>

⁶ Ziņojumi un rīcības plāns ievietoti ES fondu UK e-portfelī sadaļā – Uzraudzības ziņojumi → Atbildīgo iestāžu ziņojumi (atbilstoši MK 12.09.2017.sēdes protokola Nr. 45 8.10.apakšpunktam): <https://komitejas.esfondi.lv/layouts/15/start.aspx>

⁷ MK protokollēmuma (prot. Nr. 45 42. §) uzdevums, kas tika dots atbildīgajām iestādēm, izskatot MK 2017. gada 12. septembra sēde pusgada informatīvo ziņojumu "Par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2017. gada 30. jūnijam", ar kuru tika apstiprināti konkrēti veicamie uzdevumi un stingrāki projektu finanšu un ieviešanas disciplīnas pasākumi investīciju ieviešanas progresa paātrināšanai (Protokollēmuma 8.11. apakšpunkts – ministrijām kā ES fondu atbildīgajām iestādēm izstrādāt un līdz 2017. gada 1. novembrim iesniegt MK informatīvos ziņojumus, iekļaujot tajos situācijas novērtējumu par ES fondu investīciju ieviešanas negatīvām novirzēm un priekšlikumus finansējuma pārdalēm vai citu rīcību, tai skaitā attiecībā uz individuālu projektu, ja nepieciešams, lai novērstu riskus darbības programmā noteikto mērķu izpildē).

Nr. p.k.	Identificētais risks	Risku mazināšanā veicamie pasākumi	Risku mazināšanas veicamo pasākumu izpildes termiņš	Risku mazināšanas pasākumu izpildē paveiktais
		2) Uzraudzības sanāksmes ar atbildīgajām iestādēm un sadarbības iestādi par progresu, rīcības plāna/uzdevumu noteikšanai (ja nepieciešams);		<p>2017.gadu norādītajiem risku pārvaldības plāniem⁸.</p> <p>2) Indikatīvi reizi ceturksnī, notiek vadošās iestādes sanāksmes ar sadarbības iestādi (CFLA) un ministrijām kā atbildīgajām iestādēm par investīciju progresu, riskiem un izaicinājumiem u.c. aktuālo jautājumu risināšanu. Operatīvi tiek lemts par saskaņotu nepieciešamo rīcību risku vadībai un tiek nodrošināta efektīva informācijas apmaiņa starp iesaistītajām pusēm.</p> <p>Reizi mēnesī vadošā iestāde, aktualizējot informāciju par ES fondu ieviešanas progresu (par ko informē ik mēnesi valdību un Saeimu), organizē operatīvas statusa sanāksmes ar CFLA ar mērķi identificēt aktuālos uzdevumus, prioritāros risku pārvaldības pasākumus, ja nepieciešams.</p> <p>2018.gada 1.martā vadošā iestāde organizēja sanāksmi par risku vadību Eiropas Savienības fondu 2014.–2020.gada plānošanas periodā ar atbildīgajām iestādēm, sadarbības iestādi un Valsts kasi. Sanāksmē tika izskatīti jautājumi par risku pārvaldību ES fondu vadības un kontroles sistēmā, risku pārvaldības procesu ES fondu vadošajā iestādē un atbildīgajās iestādēs, kā arī labo praksi risku pārvaldībā.</p>

⁸ Ziņojumi un rīcības plāns ievietoti ES fondu UK e-portfelī sadaļā – Uzraudzības ziņojumi → Atbildīgo iestāžu gada ziņojumi → Gads:2017:
<https://komitejas.esfondi.lv/SitePages/Home.aspx>

Nr. p.k.	Identificētais risks	Risku mazināšanā veicamie pasākumi	Risku mazināšanas veicamo pasākumu izpildes termiņš	Risku mazināšanas pasākumu izpildē paveiktais
		3) Ja nepieciešams, ES fondu vadošā iestāde nodrošina Partnerības līguma Eiropas Savienības investīciju fondu 2014. – 2020. gada plānošanas periodam un Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” grozījumu sagatavošanu un iesniegšanu EK un darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” papildinājuma aktualizāciju 2014. – 2020. gada plānošanas periodā.		3) 2018. gada 27. martā EK oficiāli iesniegti saskaņošanai darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” grozījumi Nr. 3, kas galvenokārt paredz noteikto 2018. gada snieguma ietvara mērķu samazināšanu, lai nezaudētu snieguma rezervi (īpaši veselības un sociālās iekļaušanas jomās).
3.	Normatīvo aktu pārskatīšana un organizēšanā un īstenošanā, nepietiekamā kvalitātē sagatavota iepirkuma dokumentācija	1) Iepirkumu uzraudzības birojam (turpmāk – IUB) reizi ceturksnī organizēt pirmspārbaužu metodikas sanāksmes, pieaicinot sadarbības iestādi, vadošo iestādi un atbildīgās iestādes, kā arī programmas apsaimniekotājus un aģentūras, lai apspriestu attiecīgajā ceturksnī konstatētās problēmas iepirkumu pirmspārbaužu veikšanā, kā arī izvērtētu nepieciešamību aktualizēt metodiku.	2018. gada 31. decembris	<p align="center">Statuss: Procesā</p> <p align="center">Ieviesto pasākumu īstenošanā paveiktais:</p> <p>Par ES fondu plānošanas perioda iepirkumu jomas riska īpašnieku ir noteikts IUB, kas ir atbildīgs par jaunu iepirkumu jomas risku identificēšanu, atsevišķu kontroļu īstenošanu, papildus nepieciešamo pasākumu apzināšanu un ieviešanu paredzētajā termiņā.</p> <p>Pārskata periodā būtiskākie īstenotie pasākumi riska mazināšanai:</p> <p>1) 2018. gada I ceturksnī kārtējā sanāksme ar ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām par iepirkumu pirmspārbaužu metodiku un citiem ar iepirkumiem saistītiem jautājumiem iepirkumu pirmspārbaužu veikšanā netika rīkota, jo no iesaistītajām institūcijām netika saņemti jautājumi.</p>

Nr. p.k.	Identificētais risks	Risku mazināšanā veicamie pasākumi	Risku mazināšanas veicamo pasākumu izpildes termiņš	Risku mazināšanas pasākumu izpildē paveiktais
				<p>Vienlaikus 2018. gada II ceturksnī ir plānota kārtējā sanāksme.</p> <p>2) 2018. gada 27. martā tika aktualizēta un nosūtīta visām iesaistītajām institūcijām Metodika par iepirkumu pirmspārbaužu veikšanu sadarbības iestādei Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014. – 2020. gada plānošanas periodā⁹. Metodika tika aktualizēta, tostarp ņemot vērā nepieciešamību no 2018. gada 1. aprīļa piemērot Publisko iepirkumu likuma 39. panta pirmās daļas noteikumus, kas paredz pienākumu izsludināt iepirkumu elektroniskās informācijas sistēmā, iepirkuma procedūrām, kuru paredzamā līgumcena ir mazāka par MK noteiktajām līgumcenu robežvērtībām.</p> <p>3) Arī Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (turpmāk – CFLA) kā sadarbības iestāde pārskata periodā ir turpinājusi organizēt izglītojošos seminārus projektu pieteicējiem, tostarp informējot par iepirkumu jautājumiem. Semināru darba kārtības un norises grafiks, kā arī cita finansējuma saņēmējiem un projektu pieteicējiem būtiskā informācija ir pieejama CFLA tīmekļa vietnē.¹⁰</p>

⁹ Metodika pieejama tīmekļa vietnē: <https://www.iub.gov.lv/lv/node/98>

¹⁰ Informācija par CFLA īstenotajiem pasākumiem pieejama tīmekļa vietnē: <http://www.cfla.gov.lv/lv/es-fondi-2014-2020/pasakumi>

Nr. p.k.	Identificētais risks	Risku mazināšanā veicamie pasākumi	Risku mazināšanas veicamo pasākumu izpildes termiņš	Risku mazināšanas pasākumu izpildē paveiktais
		2) Tiek veiktas projektu iepirkuma plānos iekļauto iepirkumu dokumentācijas un iepirkumu procedūras norises pirmspārbaudes (turpmāk – iepirkumu pirmspārbaudes).		2) Iepirkumu pirmspārbaudes. Kopumā pirmspārbaudes tiek veiktas atbilstoši un ievērojot IUB pirmspārbaudžu metodikā norādītos principus, galvenokārt pārbaudžu ietvaros izsakot rekomendējoša rakstura ieteikumus, lai vēl vairāk uzlabotu pirmspārbaudžu kvalitāti. Izteikto ieteikumu ieviešanu uzrauga vadošā iestāde. Lielo projektu ietvaros IUB veic iepirkumu pirmspārbaudes 100% apmērā ¹¹ .
		3) Rīkot seminārus – vienu ES fondu vadībā iesaistītājām institūcijām un otru finansējuma saņēmējiem – par aktualitātēm publisko iepirkumu jomā un biežāk konstatētajām neatbilstībām ES fondu projektu iepirkumos.		3) 2018. gada IV ceturksnī plānots rīkot divus seminārus – ES fondu vadībā iesaistītājām institūcijām un finansējuma saņēmējiem – par aktualitātēm publisko iepirkumu jomā un biežāk konstatētajām neatbilstībām ES fondu projektu iepirkumos.

Finanšu ministre

D.Reizniece-Ozola

Pētersons, 67095474
Arturs.Petersons@fm.gov.lv

¹¹ To nosaka 2015.gada 10.februāra MK noteikumu Nr.77 16.2. apakšpunkts